

Suuri valiokunta

Perjantai 12.12.2025 klo 13.35—14.37

Läsnä

puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén kok

1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps

2. varapuheenjohtaja Miapetra Kumpula-Natri sd

jäsen Sanna Antikainen ps

jäsen Eva Biaudet r

jäsen Juho Eerola ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (20 osittain)

jäsen Ritva Elomaa ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (19 osittain)

jäsen Ville Kaunisto kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)

jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)

jäsen Kimmo Kiljunen sd

jäsen Mai Kivelä vas

jäsen Terhi Koulumies kok

jäsen Mika Lintilä kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)

jäsen Helena Marttila sd

jäsen Matias Mäkynen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)

jäsen Jouni Ovaska kesk (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (5, 16 osittain)

jäsen Onni Rostila ps

jäsen Arto Satonen kok

jäsen Sofia Virta vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)

jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)

varajäsen Pauli Aalto-Setälä kok (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (5 osittain)

varajäsen Inka Hopsu vihr

varajäsen Aleks Jäntti kok

varajäsen Ari Koponen ps (10 osittain)

varajäsen Pia Lohikoski vas

varajäsen Jani Mäkelä ps

varajäsen Anders Norrback r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (19 osittain)

varajäsen Pinja Perholehto sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) (17 osittain)

varajäsen Mikko Polvinen erk

varajäsen Mika Riipi kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)

varajäsen Ville Skinnari sd (5, 6 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Kaisa Männistö

valiokuntaneuvos Kirsi Pimiä

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 27 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä kaudeksi 2028–2034 (Perikles V-ohjelma) sekä komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi ohjelman soveltamisen ulottamisesta muihin kuin osallistuviin jäsenvaltioihin (Perikles V-ohjelma)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 69/2025 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan aluekehitysrahaston, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg), koheesiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston perustamisesta osana kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa sekä aluekehityksen ja laadukkaisiin työpaikkoihin, osaamiseen ja sosiaaliin osallisuuteen vuosiksi 2028–2034 myönnettävän unionin täytäntöönpanoedellytyksistä (koheesiopolitiikan asetusehdotukset 2028–2034)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 70/2025 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan, sosiaali- ja terveysvaliokuntaan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi sivistysvaliokuntaan.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Suomen liittymisestä eurooppalaiseen maatalous- ja elintarvikesektorin digitaali-infrastruktuurikonsortioon.

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 57/2025 vp

Valiokunnan lausunto MmVL 37/2025 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 37/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Kannanottaminen.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 105/2025 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

6. Valtioneuvoston selvitys koskien ehdotusta neuvoston asetukseksi hätätoimenpiteistä Venäjän toimien aiheuttamien vakavien taloudellisten vaikeuksien ratkaisemiseksi Ukrainaa vastaan kohdistuvan hyökkäyssodan johdosta

Valtioneuvoston E-selvitys E 107/2025 vp

Liiteasiakirja Valtioneuvoston selvitys koskien ehdotusta neuvoston asetukseksi hätätoimenpiteistä Venäjän toimien aiheuttamien vakavien A 6

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi ulkoasiainvaliokuntaan, valtiovarainvaliokuntaan ja talousvaliokuntaan.

Valiokunta hyväksyi jaoston ennakkokäsittelyssä suoritettut toimenpiteet.

Kannanottaminen.

Pj Sirén ja edustajat Kumpula-Natri ja Ovaska käyttivät puheenvuoron.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 106/2025 vp: Suuri valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan. Valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin perusteltuna komission ehdotusta jäsenvaltioiden rahoituslaitoksissa pysäytettynä olevien Venäjän keskuspankin varojen siirtämisen kieltämiseksi Venäjän keskuspankille tai sitä edustaville taholle. Valiokunta pitää tärkeänä, että ehdotus hyväksytään, jotta Venäjän pysäytetyt varat pysyvät pysäytettyinä niin kauan, kuin on tarpeellista ja kunnes Venäjä on korvannut hyökkäyssodallaan aiheuttamansa vahingot Ukrainalle. EU:n tulee voimakkaasti tukea Ukrainaa ja sen jälleenrakentamista.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kemikaalivirastosta sekä asetusten (EY) No 1907/2006, (EU) No 528/2012, (EU) No 649/2012 ja (EU) 2019/1021 muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 68/2025 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 29/2025 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 29/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Kannanottaminen.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 107/2025 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

8. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto sekä ehdotukset vuosia 2028-2034 koskeaksi EU:n monivuotiseksi rahoituskehykseksi; E-kirje

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista 1.) ehdotus neuvoston asetukseksi vuosia 2028-2034 koskevan monivuotisen rahoituskehyn vahvistamisesta (rahoituskehysasetus); 2.) ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (omien varojen päätös); 3.) ehdotus Euroopan parlamentin, Euroopan unio-

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

nin neuvoston ja Euroopan komission väliseksi toimitelinten sopimukseksi (toimielinten välinen sopimus talousarviolyhteistyöstä)

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeusalan ohjelman perustamisesta vuosille 2028—2034 ja asetuksen (EU) 2021/693 kumoamisesta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta vuosiksi 2028–2034, asetuksen (EU) 2024/1679 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1153 kumoamisesta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission asetusehdotuksesta ”Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034 sekä asetuksen (EU) 2023/955 ja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 muuttamisesta”, jatkossa kumppanuusrahoitusasetus (NRP-asetus), ja komission asetusehdotuksesta ”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus talousarvion menojen seuranta ja tuloksellisuutta koskevan kehyksen sekä unionin ohjelmia ja toimintaa koskevien muiden horisontaalisten sääntöjen vahvistamisesta”, jatkossa tuloksellisuusasetus

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamistuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034, ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Schengen-aluetta, Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta ja yhteistä viisumipolitiikkaa koskevan unionin tuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034 sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) ja yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) uudistuksesta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta yhteisen markkinajärjestelyasetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamiseksi sekä ehdotuksesta asetuksen (EU) N:o 1370/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse EU:n koulujakelujärjestelmästä

Valtioneuvoston E-selvitys E 73/2025 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 48/2025 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 50/2025 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 52/2025 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 53/2025 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 54/2025 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 55/2025 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 56/2025 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 15/2025 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 11/2025 vp

Valiokunnan lausunto UaVL 8/2025 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 45/2025 vp

Valiokunnan lausunto MmVL 32/2025 vp

Valiokunnan lausunto VaVL 10/2025 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 16/2025 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 27/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto sekä ehdotukset vuosien 2028–2034 koskeviksi EU:n monivuotiseksi rahoituskehikseksi; E-kirje A 8

Eriävä mielipide kesk_e73.pdf B 8

Eriävä mielipide vihr_e73.pdf C 8

Eriävä mielipide vas_e73.pdf D 8

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Kivelä esitti ed. Lohikosken kannattamana 3. eriävää mielipiteestä ilmenevää vaihtoehtoista pohjaa lausunnolle. Ed. Ovaska esitti ed. Lintilän kannattamana 1. eriävää mielipiteestä ilmenevää vaihtoehtoista pohjaa lausunnolle. Ed. Hopsu esitti 2. eriävää mielipiteestä ilmenevää vaihtoehtoista pohjaa lausunnolle. Ed. Hopsun esitys raukesi kannattamattomana. Edustaja Kivelän ehdotuksesta äänestettiin ed. Ovaskan ehdotusta vastaan. Äänet menivät tasan 3-3, 18 tyhjää. Voittava ehdotus ratkaistiin arvalla. Ed. Ovaskan ehdotus voitti.

Ed. Ovaskan ehdotuksesta äänestettiin pj:n pohjaesitystä vastaan.

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 19-3, 3 tyhjää.

Ed. Kumpula-Natri esitti ed. Kiljusen kannattamana seuraavaa täydennystä lausunnon ponteen: "Suuri valiokunta ilmoittaa, että valtioneuvosto toimii unionin omien varojen järjestelmän kehittämiseksi ja nykyisten täydentämiseksi uusilla omilla varoilla seuraavan rahoituskehyskauden aikana turvallisuushaasteiden rahoittamisen vuoksi. EU:n seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen valmistelun ohella tulee huomioida, että jo seuraavan rahoituskehyskauden aikana tulee olla valmius EU-laajentumiseen. Valiokunta pitää tärkeänä, että itärajan sulkeutumisen vaikutuksiin ohjataan myös erillistä EU-tukea, turvallisuuden lisäksi huomioiden saavutettavuus ja taloudelliset sosiaaliset haasteet. Rajamaille pitäisi olla oma ohjelma. Suomi on rajavaltio ja itäraja on paitsi EU:n ulkoraja, myös NATOn pisin maaraja Venäjän kanssa (1 344 km). Suuri valiokunta kannattaa komission ehdotusta, että kumppanuussuunnitelmista kanavoidaan ainakin 14 prosenttia työelämän ja sosiaalisten oikeuksien edistämiseen. Tämän lisäksi rahoituskehysneuvotteluissa tulee korostaa sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamisen tärkeyttä niin työelämän ja sosiaalisten oikeuksien edistämiseksi kuin edistää sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntymisen vastaista työtä unionissa sekä vastata työllisyyden, nuorisotyöttömyyden ja lähiöiden haasteisiin".

Ed. Kumpula-Natrin ehdotuksesta äänestettiin pohjaesitystä vastaan.

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 14-8, 3 tyhjää.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1) keskusta (ed. Ovaska, ed. Lintilä ja ed. Riipi.) 2) vihreät (ed. Hopsu) ja 3) vasemmistoliitto (ed. Kivelä ja ed. Lohikoski)

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten sekä päätöksen N:o 1313/2013/EU (unionin pelastuspalvelumekanismi) kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 51/2025 vp

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 27/2025 vp

Merkittiin saapuneeksi sosiaali- ja terveysvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. Valiokunta päätti, ettei asian käsittelyyn ole käytettävissä olevan aikataulujen puitteissa ollut mahdollisuutta eikä sen johdosta ryhdytä toimenpiteisiin

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 108/2025 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi avaruustoiminnan turvallisuudesta, häiriönsietokyvystä ja kestävyydestä unionissa (avaruusasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 67/2025 vp

Asiantuntijalausunto U 67/2025 vp SuV 12.12.2025 ICEYE Oy Asiantuntijalausunto A 10
Asiantuntijalausunto U 67/2025 vp SuV 12.12.2025 ReOrbit Oy Asiantuntijalausunto B 10
Asiantuntijalausunto U 67/2025 vp SuV 12.12.2025 Kuva Space Oy Asiantuntijalausunto C 10

Valiokunta merkitsi saapuneeksi tulevaisuusvaliokunnan kannanoton: Tulevaisuusvaliokunta kuuli EU:n avaruusasetuksesta yliopistoja, Ilmatieteen laitosta, puolustusvoimia/maanpuolustuskorkeakoulua ja suomalaisia avaruusalan yrityksiä. Asiantuntijankemystistä voidaan tiivistää seuraavat näkökohdat. Tulevaisuusvaliokunnalle lausuneet asiantuntijat olivat yksimielisiä siitä, että asetuksen tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. Vuonna 2015 kiertoradoilla oli noin 1500 satelliittia. Nyt niitä on noin 14 000. Vuoteen 2050 mennessä kiertoradoilla voi toimia kymmeniätuhansia satelliitteja samanaikaisesti, ja suuri osa tästä kapasiteetista on satelliittiparvissa eli konstellaatioissa, jotka edellyttävät huomattavasti kehittyneempiä avaruusliikenteen hallinnan (STM/SSA) prosesseja ja järjestelmiä kuin nykyisin. Yhteiskunnan avaruuteen liittyvien riippuvuuksien jatkuvasti kasvaessa ja lähiavaruuden ruuhkautuessa on tärkeää, että avaruuden käytettävyys ja unionin strategiset edut kyetään varmistamaan ja varaudutaan uhkiin, joita kasvava avaruustoiminta ja erilaiset kriisit voivat aiheuttaa. Siksi sääntelyä tarvitaan jossain muodossa. Eurooppa kilpailee avaruusteknologiassa Yhdysvaltojen, Kiinan, Intian ja Japanin kanssa ja useat uudet avaruusvaltiot esimerkiksi globaalissa etelässä investoivat voimakkaasti sekä omaan laukausinfrastruktuuriinsa että avaruuspalvelujen autonomiaan. Suomen avaruuslaki on ollut edelläkävijä kestävyudessa ja yritystoiminnan houkuttavuudessa. Suomi on yksi Euroopan menestyksekkäimmistä avaruustalouksista, ja maamme on viime vuosina profiloitunut suureksi ja dynaamiseksi avaruusalan toimijaksi maailmanlaajuisesti, joten tätä saavutettua etulyöntiasemaa ei tule päästää käsistä. Asiantuntijat tukivat kirjelmässä esitettyä Suomen kantaa, jossa korostetaan muun muassa oikeusperustan selkeyttämistä, suhteellisuusperiaatteen arviointia ja tarvetta välttää kilpailukykyä heikentävää ylisääntelyä. Suomalaisille hyödyllistä saattaa olla myös avaruussäädöksen suunniteltu mekanismi, jossa yhdessä jäsenvaltioissa myönnetty lupa avaruustoimintaan tunnustetaan automaattisesti muissa jäsenvaltioissa. Tämä voisi poistaa esteitä Suomessa toimivien yritysten rajat ylittävältä toiminnalta. Asiantuntijat nostivat kuitenkin esiin seuraavia asetuksen piirteitä, jotka voivat toimia näitä tavoitteita vastaan. Lisää byrokratiaa ja kustannuksia ja heikentää EU:n kilpailukykyä. Avaruustoiminta on globaalisti kilpailtua. Yhteinen harmonisoitu sääntely on kaikkien etu, mutta muuta maailmaa tiukempi, kankeampi ja kalliimpi sääntely uhkaa johtaa tilanteeseen, jossa kehittyneet ja kykenevät toimijat siirtyisivät muualle sääntelyn

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

jäädessä koskemaan lähinnä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja start up -yritysten alkuvaiheen avaruustoimintaa, samalla kun jäsenvaltioiden kansallisen valvontatyön määrä kasvaa. EU:n kilpailukyky voi asiantuntijoiden mukaan heikentyä päällekkäisen sääntelyn vuoksi. Asetus saattaa lisäksi johtaa tilanteeseen, jossa kaupalliset, mutta viranomaistehtävien kannalta välttämättömät kansallisen valvonnan alla olevat satelliitit edellyttävät EUTason lupamenettelyä, vaikka täytettävänä olisi operatiivisesti kiireellisiä tehtäviä. Siirtymäaika liian lyhyt. Satelliittien suunnittelu-, valmistus- ja laukaisuprosesseihin liittyvät suunnitelmat ja päätökset tehdään jopa 5–7 vuotta ennen laukaisua. Ehdotettu siirtymämalli perustuu tiukoihin päivämääriin ja olisi käytännössä takautuvasti sovellettava. Kansallisesti jo myönnettyjen lupien perusteella suunnitellut ja hyväksytyt avaruushankkeet joutuisivat uuteen EU-lupamenettelyyn, sarjatuotannossa olevia satelliittimalleja olisi muutettava kesken tuotantosyklin ja pitkälle suunnitelluille laukaisuohjelmille aiheutuu epävarmuuksia. Suosii suuria avaruusmaita ja toimijoita. Laajat raportointivaatimukset, tekniset arvioinnit, ympäristöjalanjäljen laskentamenetelmät ja uudet lupaprosessit muodostavat pk-toimijoille suhteellisesti huomattavasti suuremman taakan ja myös pienten avaruustoimintaa harjoittavien maiden, kuten Suomen, byrokraattinen taakka kasvaa suhteellisesti suuria maita enemmän. Ehdotus ei myöskään tee eroa perinteisten valmistajien suosimien mittavien yksittäisprojektien vs. pienten satelliittien sarjatuotannon välille: yksittäinen tekninen vaatimus kertaantuu sarjatuotannossa, jolloin sääntelyn vaikutus kohdistuu erityisesti New Space -toimijoihin. Huomioi kaksikäyttöisyyden epämääräisesti. Asetuksessa todetaan, että sitä ei sovelleta avaruusesineisiin, joita käytetään ainoastaan puolustukseen tai kansalliseen turvallisuuteen liittyvien tavoitteiden mahdollistamiseksi. Valtaosa satelliiteista on kuitenkin luonteeltaan kaksoiskäyttöisiä. Komission esitys voi haitata yritysten pääsyä puolustusmarkkinoille, jos kansallisen turvallisuuden määritelmä ja rajausta jäävät epäselviksi ja jos muun kuin puhtaan puolustustoiminnan katsotaan kuuluvan asetuksen soveltamisalaan. Tällä voi olla suora vaikutus kansallisen puolustuksen kykyyn hyödyntää kaupallisia avaruuspalveluja, joilla on Naton kaupallisen avaruusstrategian mukaan elintärkeä osuus kansallisissa puolustuskäyttöisyyksissä. Antaa komissiolle merkittävän pääsyn yritysten liikesalaisuuksiin ja kansallisen turvallisuuden kannalta arkaluontoiseen tietoon. Toimivaltakysymyksiä on arvioitava tarkasti ja sääntely muotoiltava niin, että tietojenluovutuksen välttämättömyys ja rajaukset määritellään selkeästi eikä rajoiteta jäsenvaltioiden kansallista turvallisuustoimivaltaa. Huomioi tutkimuksen intressit kapeasti. Tähtitieteen näkökulma on huomioitu, jotta vältettäisiin kaupallisen avaruustoiminnan valosaasteen haitta. Avaruusfyysikoiden ääntä on kuultu heikommin, joten ehdotus ei huomioi avaruussään merkitystä avaruusinfrastruktuurin toimintavarmuudelle. Avaruussään vaihtelut voivat johtaa esimerkiksi sähköntuotannon menetykseen, teholähdevikoihin ja häiriöihin radiolinkkien taajuuksissa. Asetus velvoittaa tunnistamaan kaikki riskit, mutta EU on heikentänyt avaruussymärryksen rahoitusta. Esimerkiksi yläilmakehän tiheysvaihteluja ei nykylaitteilla pystytty kvantifioimaan saati monitoroimaan eikä satelliittien radalla pysymiseen liittyvää riskiarviointia siten voida toteuttaa. Eurooppalaisen tutkimuksen kannalta on myös tärkeää, että EU-maiden satelliittioperaattorien avaruusjärjestelmillään keräämä havaintodata on avoimesti saatavilla. Tulkitsee kestävyuden rajoittuneesti. Avaruusteknologian toimintavarmuus on välttämätön työkalu maapallon kestävyystavoitteiden, kuten puhtaan siirtymän saavuttamiseksi. Jos avaruusinfrastruktuuri häiriintyy vakavasti avaruusrumun, avaruussäätapahtumien tai muiden häiriöiden seurauksena tai jos massiivinen aurinkomyrsky tuhoaa sen, koko yhteiskunta on vaarassa lamaantua. Kestävyyttä tukevaa

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

sääntelyä tulisi siksi suunnitella niin avaruustoiminnan ympäristövaikutusten minimoinnin kuin myös avaruusinfrastruktuurin toimintavarmuuden varmistamisen ja yhteiskunnan resilienssin tukemisen näkökulmista.

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- ICEYE Oy, liite
- ReOrbit Oy, liite
- Kuva Space Oy, liite

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission vuoden 2026 työohjelma; Valtioneuvoston ennakko- kovaikuttamispainopisteet

Valtioneuvoston E-selvitys E 101/2025 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi lakivaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan sekä oman toimialansa osalta korostaa Eurojustin riittävien voimavarojen turvaamisen tärkeyttä, sillä valtioneuvoston kirjelmästä (ks. s. 4) ilmenee, että komissio aikoo ehdottaa toimia järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan ja lapsiin kohdistuvien rikosten ehkäisemiseksi sekä esittää annettavaksi aloitteita, jotka käsittelevät mm. Europolin vahvistamista ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa. Valiokunta pitää tärkeänä, että Eurojustin riittäviin voimavaroihin kiinnitetään huomiota ja palataan käsiteltäessä komission tulevia Eurojustia ja rajat ylittävää rikollisuutta koskevia lainsäädäntöaloitteita. (E 101/2025 vp)

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

12. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje; Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2024

Valtioneuvoston E-selvitys E 105/2025 vp

Valiokunnan lausunto TrVL 3/2025 vp

Tarkastusvaliokunnan lausunto TrVL 3/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

13. Valtioneuvoston selvitys: Etenemissuunnitelma – lainvalvontaviranomaisten laillinen ja tosiasiallinen pääsy dataan, tiedonanto

Valtioneuvoston E-selvitys E 99/2025 vp

Merkittiin saapuneeksi hallintovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

14. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje: EU:n valmistautuminen seuraavaan terveyskriisiin: lääketieteellisiä vastatoimia koskeva strategia

Valtioneuvoston E-selvitys E 86/2025 vp

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

Merkittiin saapuneeksi sosiaali- ja terveysvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. Valiokunta päätti, ettei asian käsittelyyn ole käytettävissä olevan aikataulujen puitteissa ollut mahdollisuutta eikä sen johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

15. Euroopan unionin neuvoston kokous 17.11.2025 (Yleisten asioiden neuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 112/2025 vp
EUN-raportti Yleisten asioiden neuvosto 17.11.2025; Neuvostoraportti A 15

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Joakim Strand

Avustajinaan:
EU-asioiden alivaltiosihteeri Satu Keskinen
EU-erityisasiantuntija Heli Siivola
valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

16. Euroopan unionin neuvoston kokous 16.12.2025 (Yleisten asioiden neuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 129/2025 vp
EUN-asiakirjaluonnos Yleisten asioiden neuvosto 16.12.2025 A 16

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Joakim Strand

Avustajinaan:
EU-asioiden alivaltiosihteeri Satu Keskinen
EU-erityisasiantuntija Heli Siivola
valtioneuvoston kanslia

Ministeri Strand esitteli asian.

Monivuotinen rahoituskehys (MRK) 2028–2034 - puheenjohtajavaltion tiedotusasia, periaatekeskustelu

18. ja 19. joulukuuta 2025 kokoontuvan Eurooppa-neuvoston valmistelu: päätelmät - keskustelu

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

Yksinkertaistaminen - komissio esittelee, keskustelu

a) Lainsäädännön yksinkertaistamista, täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa koskeva vuotuinen tilannekatsaus 2025

b) Lainsäädännön yksinkertaistamista, täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa koskevat vuotuiset edistymiskertomukset

Päätelmät laajentumisesta - hyväksyminen

Lainsäädäntötyön suunnittelu: EU:n lainsäädännön painopisteitä vuonna 2026 koskeva yhteinen julistus - hyväksyminen

Eurooppalainen ohjausjakso 2026: etenemissuunnitelma - puheenjohtajavaltio ja tuleva puheenjohtajavaltio esittelevät

Lounaskeskustelu: ”Koheesiopolitiikan vaikutus EU:n strategiaan painopisteisiin”

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

17. Euroopan unionin neuvoston kokous 6.10.2025 (EU:n ja GCC:n ulkoministerikokous 6.10.2025)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 91/2025 vp
EUN-raportti EU-GCC-ulkoministerikokous Kuwaitissa 6.10.2025 A 17

Raportointi

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- apulaisosastopäällikkö Mikael Antell, ulkoministeriö
- eurooppakirjeenvaihtaja Soile Kauranen, ulkoministeriö
- yksikön päällikkö Hannu Heinonen, ulkoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

18. EU:n ulkoministerien epävirallinen videokokous 26.11.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 120/2025 vp
EUN-raportti Eduskunnalle tiedottaminen / Kokousraportti/ EU:n ulkoministerien epävirallinen videokokous 26.11.2025 A 18

Raportointi

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- apulaisosastopäällikkö Mikael Antell, ulkoministeriö

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

- eurooppakirjeenvaihtaja Soile Kauranen, ulkoministeriö
- yksikön päällikkö Hannu Heinonen, ulkoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

19. Euroopan unionin neuvoston kokous 15.12.2025 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 126/2025 vp
EUN-asiakirjaluonnos Ulkoasiainneuvosto 15.12.2025; Suomen tavoitteet A 19

Valmistelu

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- apulaisosastopäällikkö Mikael Antell, ulkoministeriö
- eurooppakirjeenvaihtaja Soile Kauranen, ulkoministeriö
- yksikön päällikkö Hannu Heinonen, ulkoministeriö

Avustajinaan:

Erityisavustaja Matilda af Hällström
Apulaisosastopäällikkö Mikael Antell
Eurooppakirjeenvaihtaja Soile Kauranen
Yksikön päällikkö Hannu Heinonen
ulkoministeriö

Eurooppakirjeenvaihtaja Kauranen esitteli asian. Edustajat Aalto-Setälä, Huhtasaari, Kiljunen ja Kumpula-Natri käyttivät puheenvuoron. Kauranen ja apulaisosastopäällikkö Antell vastasivat puheenvuoroihin.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa

Kiina

Lähi-idän tilanne

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

20. Euroopan unionin neuvoston kokous 16.12.2025 (Ympäristöneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 128/2025 vp
EUN-asiakirjaluonnos Ympäristöneuvosto 16.12.2025 A 20

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

21. Euroopan unionin neuvoston kokous 15.12.2025 (Liikenne-, televiestintä- ja energia-neuvosto /energia)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 127/2025 vp

EUN-asiakirjaluonnos Energianeuvosto 15.12.2025 A 21

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

22. Euroopan unionin neuvoston kokous 16.7.2024 (sosiaalipolitiikka ja työllisyys)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 60/2024 vp

EUN-raportti Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston kokous 16.7.2024 A 22

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

23. Ministerikokous alueiden välisestä turvallisuudesta ja yhteyspolitiikasta 20.10.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 96/2025 vp

EUN-raportti Ministerikokous alueiden välisestä turvallisuudesta ja yhteyspolitiikasta Luxemburgissa 20.10.2025 A 23

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

24. EU:n ja Egyptin huippukokous 22.10.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 97/2025 vp

EUN-raportti EU:n ja Egyptin huippukokous 22.10.2025 A 24

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

25. Euroopan unionin neuvoston kokous 21.10.2025 (Ympäristöneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 99/2025 vp

EUN-raportti Ympäristöneuvoston raportti 21.10.2025 A 25

Raportointi

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

26. Euroopan unionin neuvoston kokous 20.10.2025 (Liikenne-, televiestintä- ja energia-neuvosto /energia)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 101/2025 vp

EUN-raportti Energianeuvosto 20.10.2025 A 26

Raportointi

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

27. Euroopan unionin neuvoston kokous 4.11.2025 (ympäristöneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 105/2025 vp

EUN-raportti Ympäristöneuvosto 4 – 5.11.2025 A 27

Raportointi

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Pöytäkirja SuVP 69/2025 vp

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

28. Euroopan unionin neuvoston kokous 20.11.2025 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 113/2025 vp

EUN-raportti Ulkoasiainneuvosto 20.11.2025: Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, Lähi-itä, Sudan, Sahel: neuvostoraportti eduskunnalle A 28

Raportointi

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

29. Muut asiat

Keskustelua valiokunnan matkoista keväällä 2026

30. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 16.12.2025 klo 8.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö